

Veldweg 13, Nooitgedacht

Israël Majer Fischler werd op 20 december 1895 geboren in Polen en zijn vrouw Masche Nachtgeist op 22 december 1893, eveneens in Polen. Samen met de stiefouders van Masche, het echtpaar Rosenfield, zijn ze al voor 1925 uit Polen gevlucht. Beide paren woonden eerst aan de Gedempte Singel in Assen. Rond 1925 lieten Israel en Masche een woning bouwen in Nooitgedacht, nu Veldweg 13. Op 7 februari 1928 werd hier hun zoon Aron Simon Fischler geboren. Aron ging in Rolde naar school.

Israël Majer verdiende de kost door met negotie, zoals lint, garen en band, langs de deuren te gaan. Hij reisde daarvoor met de bus en trein door het hele land en was door de week niet thuis. Mevrouw Rosenfield stierf in de jaren dertig en in 1941 verhuisde de stiefvader naar Maastricht. Hij werd in 1943 op 79-jarige leeftijd omgebracht in Sobibor.

De Fischlers waren streng orthodox en Israël Majer zorgde er altijd voor om op de vrijdagavond thuis te zijn. Dan begon immers om zes uur de sabbat. Toen ook Nederland werd bezet in mei 1940 gaf het gezin Fischler de overburen een joodse kandelaar; een tafelkleed en een koperen fietspomp in bewaring. Ze spraken af dat ze deze terug zouden krijgen, mochten ze de oorlog overleven.

Zij waren ervan overtuigd dat ze zouden worden opgepakt door de Duitsers. Op 2 oktober 1942 werd dit inderdaad tijdens de avondmaaltijd werkelijkheid. De halflege borden hebben lange tijd als stille getuigen op tafel gestaan. In een vrachtwagen van Taxi Takens werden ze weggebracht, onder toezicht van de buurtgemeenschap. Masche werd zo geëmotioneerd, dat de chauffeur volledig van streek raakte en een eindje verderop een naastgelegen sloot in reed. Met vereende krachten werd de auto uit de sloot gehaald en moest het gezin Fischler opnieuw instappen op zijn weg naar Westerbork.

Israël Majer Fischler werd op 28 februari 1943 op 48-jarige leeftijd in Auschwitz vergast. Masche en zoon Aron ondergingen hetzelfde lot op 15 oktober 1942. Masche werd 48 jaar en Aron 14 jaar.

Ruim een jaar na de arrestatie van het gezin, kreeg een buurjongen de opdracht de woning leeg te halen en de spullen met paard en wagen naar de Sicherheitsdienst in de Burgemeester Reindersstraat in Rolde te brengen.